

SAKSBEHANDLER
Ingrid Melgård
Martine Magdalena Thodesen Sande

VÅR REF.
25/02738-6

DERES REF.

VÅR DATO
23.10.2025

DERES DATO

postmottak@ra.no
www.riksantikvaren.no

Oslo Universitetssykehus HF
Postboks 4956 Nydalen
0424 OSLO

Sinsenveien 76, krigslasarett - gnr. 85, bnr. 263 - Vedtak om fredning - Oslo kommune

Riksantikvaren viser til tidligere utsendt fredningsforslag for Sinsenveien 76 datert 19. juni 2025 som har vært på høring hos berørte parter og instanser. På grunnlag av dette fatter Riksantikvaren følgende vedtak:

Vedtak

Med hjemmel i lov om kulturminner av 9. juni 1978 nr. 50 (kulturminneloven) § 22a, jf. lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) kap. VII og forskrift 15. februar 2019 nr. 127 om fastsetting av myndighet mv. etter kulturminneloven § 2

(4) freder Riksantikvaren Sinsenveien 76 (del av Aker sykehus), 85/263, i Oslo, kulturminne-ID 235844.

Sinsenveien 76 er fredet gjennom kapittel 33 i SKE-forskriften. Vedtaket er fattet ved forskrift om endring i forskrift 9. november 2011 nr. 1088 om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer (SKE-forskriften).

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Forskrift 9. november 2011 nr. 1088 om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer (SKE-forskriften) er en felles forskrift for de av statens kulturhistoriske eiendommer som fredes. Forskriften består av flere kapitler. Bestemmelsene i [kap. 1 Generelle bestemmelser](#) er felles forvaltningsregler for de fredete eiendommene, mens kapittel 2,3,4 osv. angir omfang av, og formål med fredningen for den enkelte eiendom og eventuelt særbestemmelser for den aktuelle sektor eller fredning.

Kapittel 33 er kapittelet for fredningen av Sinsenveien 76.

Kapittelet består av fire paragrafer:

- § 33-1 viser fredningens omfang. Dette er nærmere spesifisert i vedlegget 33-1 som er en del av forskriften, og inneholder omfang, kartfesting, formål og begrunnelse for fredningen av Sinsenveien 76.
- § 33-2 gir frist for utarbeidelse av forvaltningsplan
- § 33-3 omhandler tiltak på bygninger
- § 33-4 omhandler tiltak i utomhusanlegg.

Forskriften er elektronisk tilgjengelig på Lovdata og på Riksantikvarens hjemmesider, www.riksantikvaren.no.

Formålet med fredningen

Fredningens formål fremgår av forskrift om kulturhistoriske eiendommer kap. 1, § 1-1, og i vedlegget til § 33-1 i kap. 33 - Sinsenveien 76.

Omfanget av fredningen

Fredningen omfatter hovedbygningens eksteriør, bærende konstruksjoner, og interiøret i peisestuen i vestfløyen. I utomhusanlegget fredes indre hageanlegg, og deler av grøntområdet som omkranser hovedbygningen.

Omfanget av fredningen er nærmere beskrevet i vedlegget til forskriften.

Bestemmelser for de fredete kulturminnene

Forskriften har bestemmelser som skal bidra til å sikre formålet med fredningen. Bestemmelsene fremgår av forskrift om kulturhistoriske eiendommer kap. 1, § 1-3. Kulturminnelovens bestemmelser gjelder utfyllende i tillegg til forskriftens spesielle bestemmelser.

Følger av fredningen

Ansvar for vedlikehold

Eier eller bruker har ansvar for vedlikehold av det fredete anlegget.

Dispensasjon fra fredningen

Fredningen medfører at det må søkes om tillatelse i forkant av alle typer tiltak som går ut over vanlig vedlikehold eller ordinær skjøtsel, jf. forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer kap. 1, § 1-4 og kulturminneloven § 15a.

Byantikvaren i Oslo svarer på spørsmål om fredningen og behandler søknader om dispensasjoner. Oppstår det tvil om hva som anses som vanlig vedlikehold eller ordinær skjøtsel, skal Byantikvaren kontaktes på forhånd.

Byantikvaren kan i henhold til kml § 15a første ledd i særlige tilfeller gi dispensasjon fra fredningen og fredningsbestemmelsene for tiltak som ikke medfører vesentlige inngrep i det fredete kulturminnet. Det kan settes vilkår som anses nødvendig for å ivareta formålet med fredningen.

Tiltak som eier har fått dispensasjon til, vil i enkelte tilfeller også kreve tillatelse etter plan- og bygningsloven. Eier må avklare dette med kommunen.

Mer informasjon om dispensasjon, vedlikehold og skjøtsel finnes i Riksantikvarens retningslinjer for dispensasjonsbehandling (se [Riksantikvarens nettsider](#)).

Økonomiske og administrative konsekvenser

I samsvar med kravene i forvaltningsloven er følgene av fredningen godt opplyst gjennom fredningsprosessen for eierne. En fredning vil i de tilfeller det ved dispensasjon settes vilkår som fordyrer arbeidet, innebære økte kostnader for eier. Privat eier kan etter søknad få helt eller delvis vederlag for denne utgiftsøkningen, jf. kulturminneloven § 15 a annet ledd.

Forvaltningsansvaret når det gjelder dispensasjonsmyndigheten ligger hos Riksantikvaren eller den Riksantikvaren gir myndighet, som i dette tilfellet er Byantikvaren i Oslo.

Ressursbehovet vil avhenge av omfanget av dispensasjonsbehandlinger.

Kulturmiljømyndigheten vil håndtere arbeidet med forskriften og kapittel 33 innenfor de til enhver tid tilgjengelige ressurser.

Forvaltningsplan

I henhold til SKE-forskriften skal eiendommer i statlig eie ha en forvaltningsplan. Videre er det statlig eier som er ansvarlig for at det utarbeides forvaltningsplan for sine kulturhistoriske eiendommer. Det er ikke anledning til å gi dispensasjon for tiltak som innebærer vesentlige inngrep i kulturminnet gjennom forvaltningsplan.

Bakgrunn for fredningen

I 2003 ble prosjektet Statens kulturhistoriske eiendommer opprettet under Arbeids- og administrasjonsdepartementet. Hensikten var å få en fornyet oversikt over kulturhistoriske eiendommer i statlig eie. Formålet med prosjektet ble formalisert gjennom Kongelig resolusjon av 1. september 2006 om «Overordna føresegner om forvaltning av statlege kulturhistoriske eignedomar». Her ble det stadfestet at det påligger samtlige statlige sektorer et ansvar for å vernevurdere sine byggverk og anlegg. Dette gjøres ved at fagdepartementene kartlegger og velger ut byggverk og anlegg i sin(e) sektor(er) i samråd med Riksantikvaren. Vurderingene skal munne ut i en landsverneplan for hver sektor. For mer informasjon om SKE-prosjektet se [Riksantikvarens nettsider](#).

Sinsenveien 76 var den gang i Statsbyggs eie, og ble behandlet i Statsbyggs landsverneplan, som ble ferdigstilt i 2016. I landsverneplanen ble Sinsenveien 76 valgt ut for verneklasse 1, fredning.

Sammen med øvrige eiendommer i verneklasse 1 i Statsbyggs landsverneplan ble Sinsenveien 76 foreslått fredet av Riksantikvaren i brev av 18.12.2017. På grunn av det da pågående planarbeidet for nye Aker sykehus, ble fredningen av Sinsenveien 76 løftet ut av denne prosessen og stilt i bero, jf. Riksantikvarens brev 22.8.2018. Riksantikvaren har hele tiden hatt mål om å frede Sinsenveien 76 som en separat forskriftsfredning når endelig reguleringsplan for Aker sykehus var vedtatt.

Beskrivelse av kulturminnet

Sinsenveien 76 ligger i et tidligere jordbruksområde på Sinsen mellom gårdene Tonsen og Sinsen Nordre. Sinsenveien 76 er del av Aker sykehus. Sykehuspaviljongene i Sinsenveien 76 ble bygget som spesiallasarett for tyske offiserer i 1941.

Hovedbygningen består av fire fløyer som er bygget sammen med glassganger. Tre av fløyene er anlagt i U-form omkring et hageanlegg. Den fjerde fløyen stikker ut fra hovedfløyens nordre fasade. Fløyene er oppført i panelt lafteplank på støpte kjellere. De er i halvannen etasje, med unntak av midtre del av hovedfløyen, som ble gjenoppbygd med to etasjer etter en brann i 1951, noe som skaper asymmetri i dagens fasadeuttrykk.

Alle bygningene har saltak og de fleste takflatene har arker. På midtfløyen er det et sentrisk plassert tårn med spir. I endene av østfløyen og vestfløyen, samt utenfor peisestuen er det murt opp terrasser. Flere av utgangene er overdekket med små saltaksarker, samt at mange av de steinmurte pyramidetrappene er bevart.

Eiendommen fremstår som et helhetlig anlegg med hage mellom fløyene og en enklere opparbeiding i yttergrensene av tomten. Adkomstveien fra Sinsenveien leder opp til en asfaltert gårdsplass på nordsiden av bygget. Langs Sinsenveien er det forstøtningsmur i granitt, og i sørenden av hagerommet er det en natursteinsmur.

Historikk

Den tyske okkupasjonsmakten oppførte Sinsenveien 76 og flere andre sykehusbygninger på Sinsen Kriegslazarett for Wehrmacht. To av sykehusets okkupasjonshistoriske bygninger på Aker sykehus, Bygg 20 og Bygg 60, ble forskriftsfredet i 2012 gjennom Landsverneplan for helse- og omsorgsdepartementet.

Sinsenveien 76 er tegnet av arkitekten Siegfried Reitz (1910-1999), som kom fra Lennep i provinsen Rhinland.

Ifølge en artikkel i Arbeiderbladet 17. desember 1952, planla tyskerne allerede i 1939 å bygge et spesiallasarett for veneriske sykdommer på Sinsen. De første planene skal være datert september 1939, mens den endelige planen med situasjonskart og detaljtegninger skal være datert februar 1940. Tyskerne må derfor ha fått tak i situasjonsplan og foretatt målinger allerede før okkupasjonen av Norge.

Etter frigjøringen 8. mai 1945 ble bygningen benyttet som kaserne for britiske tropper før Statens Evakueringssykehus overtok sammen med Registreringssentralen for omskolering, som holdt til i én fløy fra 1946. 1. november 1947 ble evakueringssykehuset nedlagt, og bygningen, som ble eid av Direktoratet for fiendtlig eiendom, ble lagt ut for salg. Sosialdepartementet overtok bygningen i henhold til Kgl. res. av 28. desember 1947. Etter hvert fikk Registreringssentralen ta i bruk hele bygningen.

I 1947 var det meningen at anlegget skulle være en midlertidig løsning. Aker sykehus hadde utvidelsesplaner og ønsket at Sinsenveien 76 skulle rives, men grunnet mangel på arbeidskraft og materialer, kunne ikke planene realiseres. Sykehuset ønsket derfor selv å ta i bruk anlegget, men under forutsetning av at området ble gjerdet inn, at det ble anlagt ny atkomstvei fra Sinsenveien og at bygningene ble revet når sykehuset selv hadde behov for tomten, gikk sykehuset med på at bygningene kunne brukes til annet formål. Det ble gjort et vedtak på at bygningene kunne brukes midlertidig med hjemmel i bygningsvedtekter for Aker § 6. Samtidig ble det etablert atkomstvei fra Sinsenveien, som også kun skulle være en midlertidig løsning.

Attføringshistorien

Registreringssentralen for omskolering var organisert som en underavdeling av Yrkesopplæringsrådet for håndverk og industri og begynte sitt arbeid i mai 1946. Formålet var å attføre krigsskadde fra handelsflåten som måtte skaffes nye yrker på land. Senere ble

arbeidet utvidet til å gjelde alle grupper av krigsskadde, som militærpersoner fra de tre våpenartene, politiske fanger, evakuerte fra Finnmark og flyktninger som var blitt skadd eller syke på grunn av krigshandlinger eller under flukten. Etter et opphold ved Registreringssentralen fikk man et vedtak om yrkesvalg og arbeidsplassering eller opplæring. Også spørsmål av økonomisk art fikk man hjelp til.

Flere av de krigsskadde hadde tuberkulose, og smittefaren medførte behov for egne avdelinger. Dette ble mulig da Registreringssentralen overtok hele bygningen, og fra 1947 ble midtfløyen brukt som nattsanatorium, et bosted for tidligere tuberkuløse som skulle gå kurs, mens annen etasje ble kontorer. Vestfløyen ble rekonvalesenthjem for tidligere tuberkuløse som ennå ikke var friske nok til å følge undervisning eller ta arbeid. I østfløyen holdt selve Registreringssentralen til med belegning i første etasje og betjening i annen etasje.

Senere skulle arbeidet også omfatte delvis arbeidsuføre fra det sivile liv, og i 1949 var denne gruppen i flertall. I 1955 skiftet derfor institusjonen navn til Statens attføringsinstitutt i Oslo. I 1956 åpnet Statens attføringsinstitutt i Bergen, og i 1960 fikk Trondheim sitt eget institutt.

Attføringsinstituttene baserte seg på internatopphold for diagnostisering, arbeidstrening og fysisk funksjonstrening. Instituttene var ledet av psykologer, som skulle kartlegge evnenivå og personlighet. I løpet av 1960- og 70-tallet økte andelen klienter med psykiske og sosiale problemer, og antallet med fysisk sykdom sank. Senter for yrkesmessig attføring var leietaker fram til 31. desember 1996.

Etter 1996 har anlegget vært leid ut til flere ulike formål, blant annet til sykepleierutdanning og til Utlendingsdirektoratet som etablerte asylmottak for kosovoalbanske flyktninger i 2000.

Kilder:

Landsverneplanen for Statsbyggs eiendommer, Statsbygg 2016

Hans-Henrik Egede-Nissen: *Kriegslazarett 1/509. Aker sykehus under fremmed kommando*, Pax Forlag 2024.

Begrunnelse for fredningen

Sinsenveien 76 har stor kulturhistorisk verdi som del av Aker sykehus, oppført av okkupasjonsmakten som Sinsen Kriegslazarett i 1941. Etter annen verdenskrig har anlegget en lang statlig historie: Sinsenveien 76 har vært i bruk som internat for opphold under opplæring og utredning (omskolering, attføring) og søknadsbehandling (asyl). I tillegg var det her den offentlige attføringsordningen i Norge ble etablert.

Sinsenveien 76 skal bygges om og tas i bruk til behandling innen psykisk helse og avhengighet for barn og unge i det nye lokalsykehuset og akuttsykehuset på Nye Aker. Det har derfor vært behov for å se endring og utvikling av eiendommen, fredning og reguleringsplanens føringer på en helhetlig måte. Den nylig vedtatte reguleringsplanen for

Nye Aker sykehus har gitt føringer som har virket bestemmende for utformingen av fredningen.

I utarbeidelsen av fredningen er landsverneplanen for Sinsenveien 76, reguleringsplanen for Aker sykehus og informasjon om brukers behov fra prosjekt Nye Aker, lagt til grunn.

På midten av vestfløyen og østfløyen var det et utbygg med et stort oppholdsrom med peis og med terrasse utenfor. Peisestua i vestfløyen er den av peisestueene som er best bevart, og den er fredet da den viser et av de felles oppholdsrommene i lasarettet.

Statlige helsetjenester er et viktig samfunnsmessig forhold og det har vært viktige avveininger mellom bruk og vern. Det er i forskriften gitt særbestemmelser for enkelte tiltak, mens andre tiltak er vurdert at kan løses i ordinær dispensasjonsbehandling.

Det er positivt at anlegget videreføres til helseformål og at bygningene har bruksverdi også i det nye Aker sykehus. Ved ombruk av bygningene oppnår en øg klimagevinster i tillegg til å sikre anleggets kulturhistoriske verdi.

Grøntanlegget ble anlagt i tråd med datidens ideer om landskapets og den friske luftens helbredende virkning. Hageanlegget mellom hovedbygningens fløyer ble anlagt samtidig med anlegget og har hagehistoriske trekk typiske for tidsperioden, blant annet symmetrisk utforming, stramme linjer, hellelagte arealer og stier, og store åpne plenflater. Det er aksialt bygget opp rundt midtfløyens midtstilte inngang. Terrengform og beplantning ble brukt til å forme hagerommet med terrasseringer. Langs fløyene lå det parallelle gangstier, adskilt med en grønn hekk. Hagen er utformet i samspill med bygningens form, planløsning og opprinnelig funksjon. Grøntområdet rundt bygningene fikk en enklere opparbeiding, og bestod historisk av store åpne plenflater.

Omfanget av grøntområdet er noe justert etter den omforente landsverneplanen for Statsbyggs eiendommer. Justeringen er gjort for å harmonisere fredningsområdet med Statlig reguleringsplan for Aker sykehus i Oslo kommune, arealplan-ID: NO-201704677 og området som i den er avsatt til hensynssone bevaring kulturmiljø H570_2.

Beplantningen i hagen består på fredningstidspunktet av i stor grad av vekster plantet i senere tid. Riksantikvaren har valgt å ikke frede trær, planter og andre vekster. Den karakteren som anlegget har hatt vil bli ivaretatt gjennom bestemmelsen om at ny beplantning og vegetasjon skal være tilpasset anleggets historiske egenart. Det gir historisk kontinuitet at hagen fortsatt brukes til helsebehandling.

Eiendomsforhold

Hele fredningsområdet ligger på gnr./bnr. 85/263 i Oslo kommune. Eiendommen eies av Oslo Universitetssykehus HF.

Forholdet til annet lovverk

Plan og bygningsloven

I Statlig reguleringsplan for Nye Aker sykehus S-5174, vedtatt av kommunal- og moderniseringsdepartementet, 28. februar 2023, er eiendommen avsatt til institusjon. Det er gitt bestemmelser til arealformålet for Sinsenveien 76. Det er lagt hensynssone – bevaring kulturmiljø H570 på bygningen og deler av arealene. I plankartet er det lagt inn ny hovedadkomst til Aker sykehus, som berører eiendommen 85/263.

I kommuneplanen "Oslo mot 2030 – Smart, trygg og grønn" vedtatt av Oslo bystyre 23.09.2015, er området avsatt til arealformål bebyggelse og anlegg.

I KDP 17 "Kommunedelplan for torg og møteplasser", vedtatt 22.04.2009, ligger Sinsenveien 76 innenfor områder for etablering av torg/møteplass ved byutvikling.

Naturmangfoldloven

Som en del av saksutredningen skal det gjøres en vurdering av om vedtaket er av slik karakter at det kan utgjøre risiko for skade på naturmangfoldet. Dette følger av naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7.

Det er vurdert at fredningen ikke vil ha negative virkninger for naturmangfoldet.

Behandling av tiltak hvor det kan være motsetning mellom ulike lover og forskrifter

Det kan oppstå situasjoner der det vil være motsetning mellom kulturminneloven og andre myndighetsområders lover og forskrifter. Dersom avklaringen mellom ulike deler av lovverket ikke er entydig vil den måtte ses i dialog mellom de myndigheter som forvalter det aktuelle regelverket.

Prosess og tidligere saksgang

I arbeidet med fredningssaken har Riksantikvaren hatt et tett samarbeid med OUS ved Nye Aker, Sykehusbygg og Byantikvaren om vern og utvikling av Sinsenveien 76. Det ble gjennomført flere felles befaringer og møter for å diskutere fredningen i tidsrommet november 2024 til juni 2025. Det ble i tillegg holdt et møte i september 2025.

Riksantikvarens forslag om forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer kapittel 33, Sinsenveien 76 i Oslo kommune ble i samsvar med forvaltningsloven § 37 sendt på høring 30. juni 2025 med høringsfrist 12. september 2025.

Samtidig ble det kunngjort i Avisa Oslo og Akers Avis Groruddalen at fredningsforslaget var lagt ut til offentlig ettersyn på www.riksantikvaren.no

Riksantikvaren mottok to uttalelser til fredningsforslaget. Den ene var fra Oslo Universitetssykehus ved OUS Eiendom, Forvaltning. Den andre var fra Oslo kommune ved Byantikvaren (BYA), som på vegne av kommunen hadde innhentet og koordinert innspillene fra Plan- og bygningsetaten (PBE), Bymiljøetaten (BYM) og Bydel Bjerke (BBJ).

I tillegg fikk vi e-post fra Aker sykehusmuseum som støtter fredningen, og stiller seg til disposisjon for råd og avklaringer i forhold til historien til Aker sykehus. De ønsker også å være orientert om fredningssaken videre.

Høringsuttalelser

Høringsuttalelsene er her gjengitt med Riksantikvarens kommentarer. Riksantikvaren har på bakgrunn av innkomne uttalelser ikke funnet grunn til å gjøre endringer i fredningsforskriften.

Merknader fra Oslo Universitetssykehus	Riksantikvarens behandling av merknadene
OUS støtter fredningen av Sinsenveien 76 som del av Aker sykehus sitt kulturhistoriske anlegg, men påpeker at det er avgjørende at fredningsomfanget avklares på en måte som sikrer både vernehensyn og etablering av funksjonelt, moderne sykehuslokaler for barn og unge innen psykisk helse og avhengighet.	RA mener at alle kjente forhold knyttet til utviklingen av Sinsenveien 76 til sykehuslokaler for barn og unge skal være godt ivaretatt gjennom dialogen med sektoren i fredningssaken, og at det er gjort grundige avveininger mellom vern og utvikling.
OUS ber om en tydelig presisering av hva fredningen innebærer i praksis for interiør, tekniske systemer og bygningsdeler utover peisestuen.	Fredningen av interiør gjelder kun peisestuen i Blokk 4 Vestfløy. I det øvrige interiøret inngår bærende bygningskonstruksjoner i fredningen. Tekniske installasjoner og andre bygningsdeler for øvrig innvendig er ikke berørt av fredningen.
OUS mener det må fremgå klart hvordan fredningsbestemmelsene forholder seg til krav om universell utforming, teknisk forskrift (TEK 17) og nødvendige tilpasninger for sykehusdrift.	I SKE-forskriften §§ 33-3 og 33-4 er det lagt inn særbestemmelser om at fredningen ikke er til hinder for enkelte tiltak på bygningene og i utomhusanlegget. Dette er tiltak som det ellers ikke ville vært mulig å innvilge dispensasjon for med hjemmel i kulturminneloven, og som er nødvendige

Merknader fra Oslo Universitetssykehus	Riksantikvarens behandling av merknadene
OUS ber om at hensynet for universell utforming, tilgjengelighet og trygg pasientflyt i det fremtidige behandlingsbygg for barn og unge blir tydeliggjort i forskriften eller i forvaltningsplanen. OUS ber videre om at det åpnes for dispensasjon for tiltak på tekniske installasjoner når de er nødvendige for drift og pasientsikkerhet, og at prosessene for dispensasjon gjøres forutsigbare og effektive.	for den nye bruken. En del av disse tiltakene er allerede tillatt i henhold til den nylige vedtatte reguleringsplanen. Tiltakene må likevel godkjennes av Byantikvaren, jf. SKE-forskriften § 1-4. Øvrige tiltak som ikke er nevnt i særbestemmelsene, må behandles gjennom ordinær dispensasjonsbehandling. Vilkår for dispensasjon fra fredningsbestemmelsene er at det foreligger særlige tilfelle og at tiltaket ikke medfører vesentlig inngrep i kulturminnet. De forhold som OUS her ber om at tas inn, vil være forhold som det vil bli lagt stor vekt på i dispensasjonsbehandlingen. Byantikvaren vil likevel i hver enkelt sak måtte gjøre en konkret vurdering. Saken vil bli vurdert i henhold til krav etter annet offentlig regelverk, samt tiltakets samfunnsmessige betydning. Fredningsbestemmelsene skal stå for all fremtid, også om bygningen får ny, annen bruk på et senere tidspunkt.
OUS støtter kravet om forvaltningsplan og mener det bør legges inn krav om at denne skal utvikles i samarbeid mellom Riksantikvaren, Byantikvaren, OUS/nye Aker og Sykehusbygg for å sikre felles forståelse og praktiske løsninger.	Det er sektorens ansvar å sørge for at det utarbeides forvaltningsplaner. Innholdet i disse må ikke være i strid med fredningen. Riksantikvaren har ingen rolle i dette arbeidet, men forvaltningsplanen kan gjerne forelegges Byantikvaren.
OUS forutsetter at de endringer som er nødvendige i forbindelse med byggeprosjektet er ivaretatt gjennom de møtene som har vært holdt i forbindelse med fredningssaken.	Gjennom fredningssaken har det vært holdt en rekke møter for å finne den beste mulige løsning mellom vern og utvikling. Det er gjort grundige avveininger. Det er gitt særbestemmelser for enkelte tiltak, mens andre tiltak er vurdert at kan løses i ordinær dispensasjonsbehandling.

Merknader fra Oslo kommune	Riksantikvarens behandling av merknadene
PBE bemerker at forskriften ikke inneholder nærmere anvisning om skjøtsel i utomhusarealene. De ber RA vurdere om det er behov for å gi nærmere anvisning av forholdet til fjerning av "opprinnelig" kontra "nyere" vegetasjon, herunder større trær, og hvorvidt fjerning av fremmede arter anses som ordinær skjøtsel i hage- og parkanlegg jf. SKE-forskriften § 1-3 fjerde ledd. BYM sin kartlegging av store trær har ikke nådd dette området ennå. Men de påpeker at det står en del eldre og verdifulle trær i anlegget som bør sikres gjennom bestemmelsene. De viser til at i småhusplanen skal trær med stammeomkrets over 90 cm målt én meter over terreng bevares. For eiketrær gjelder dette trær med stammeomkrets over 60 cm.	Etter kulturminneloven er det hjemmel til å frede trær og annen vegetasjon, men i dette tilfellet er det valgt å ikke frede vegetasjonen. Vi kjenner til at en del av trærne vil måtte fjernes i forbindelse med oppføringen av bygg B1. Vi har i stedet gittføring om at det skal brukes trær og planter som er i tråd med anleggets historiske egenart.
BYM mener det er positivt at hageanlegget bevares. De påpeker at fredningen bør gi rom for å fjerne de høye sikkerhetsgjerdene som står mot Sinsenveien, eller at de erstattes av andre gjerder.	Fredningen skal ikke være til hinder for å fjerne sikkerhetsgjerdene. Utforming av nye gjerder vil bli behandlet gjennom ordinær dispensasjonsbehandling.
Bydel Bjerke støtter fredningsforslaget og har ingen andre merknader.	Riksantikvaren takker for støtten.
BYA anser at deres innspill er imøtekommet gjennom fredningsprosessen og stiller seg bak fredningsforslaget slik det foreligger.	Riksantikvaren takker for støtten.

Kunngjøring, klageadgang og tinglysing

Riksantikvaren har kunngjort Kapittel 33 - Sinsenveien 76 som del av SKE-forskriften i Norsk Lovtidend avd. I.

Vedtak om fredning ved forskrift med hjemmel i kulturminneloven § 22a er ikke et enkeltvedtak etter forvaltningsloven, og kan ikke påklages.

Salg eller annen overføring av eiendommen ut av statens eie medfører ingen endring i fredningsstatus. Fredningsvedtaket for byggverk og anlegg som selges ut av statlig eie skal tinglyses jf. kml § 22a første ledd annet punktum. Riksantikvaren ber om å bli orientert ved en eventuell avhending av eiendommen for å tinglyse fredningen på eiendommen.

Hilsen

Hanna Geiran
riksantikvar

Anne-Judith Munthe-Kaas
avdelingsdirektør

Brevet er elektronisk godkjent uten underskrift

Vedlegg:

Forskrift om fredning. Kapittel 33. Sinsenveien 76, Oslo
Forskriftens vedlegg 33.1

Mottakere:

Oslo Universitetssykehus HF

Kopi til:

Oslo universitetssykehus HF

Aker Byantikvaren - Oslo

Helse- og omsorgsdepartementet

Helse Sør-Øst RHF

Oslo kommune

Klima- og miljødepartementet

Sykehusbygg HF

AKER SYKEHUSMUSEUM - MUSEUMSGRUPPEN